

Janina Kamionkova

"Sarmatyzm a Barok", Janusz Pelc
[w:] "Problemy literatury
staropolskiej", Wrocław 1972 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/45, 158

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ PELC Janusz: Sarmatyzm a Barok. W: Problemy literatury staropolskiej. Seria 1. Praca zbiorowa pod red. Janusza Pelca. Wrocław 1972. IBL PAN, s. 105-153.

W oparciu o dotychczasowe badania nad sarmatyzmem rozprawa formułuje polemiczną wobec niektórych ujęć tezę, że sarmatyzm staropolski to nie tylko stanowa ideologia i kultura szlachecka XVII w., ale także ideologia narodowa, ukształtowana w okresie dominacji szlachty, wyraz świadomości narodowej ówczesnej zbiorowości polskiej. Z takim pojmowaniem sarmatyzmu wiąże się propozycja odmiennej periodyzacji, mianowicie umiejscowienia jego apogeum w pierwszej, a nie w drugiej połowie XVII w. Problem stosunku sarmatyzmu do Baroku rozwiązany został w artykule przez potraktowanie Baroku jako swoistej, odrębnie nacechowanej polskiej odmiany ogólnoeuropejskiego prądu artystycznego.

BP/45/55

J.K.

/II/ SARNOWSKA-TEMERIUŚ Elżbieta: Wiedza o poezji. W: Problemy literatury staropolskiej. Seria 1. Praca zbiorowa pod red. Janusza Pelca. Wrocław 1972. IBL PAN, s. 499-535.

Formułując postulat całościowego ujęcia i syntetycznego opisu poetyki staropolskiej /rozumianej w kategoriach wiedzy o nastawieniu filozoficzno-teoretycznym/ autorka podejmuje równocześnie wstępną charakterystykę tego zjawiska: typologię oraz szkicowe omówienie podstawowych zagadnień badawczych. Rozważania dotyczą zarówno kwestii terminologicznych i genetycznych /spraw tradycji, społeczno-kulturowego podłoża oraz autorstwa/, samego zasobu tekstów, drukowanych i rękopiśmiennych, jak i "słownika pojęć" szesnasto- i siedemnastowiecznej wiedzy o poezji w Polsce, przy czym jeden z elementów owego zasobu pojęciowego - koncepcja poety - poddany zostaje, tytułem egzemplifikacji, szczegółowemu rozpatrzeniu.

BP/45/56

E.S.-T.